

constructie van het werktgereedschap wordt ook door FÜRST aangedrongen.

De grootte van de vitale capaciteit, hoe belangrijk ook, vormt nog geen maatstaf voor de beoordeeling van het arbeidsvermogen met het oog op de toekomst. Het individueele vermoedingsonderzoek is nog steeds een netelig vraagstuk, zoodat zelfs overwogen is dit onderzoek verder op te geven.

Een vurige wensch van FÜRST is, het geneeskundige onderzoek vóór de aanvaarding van een beroep met een contrôle vóór het 18de jaar, waarmede hij verlangt, hetgeen in Nederland reeds sedert jaren stelselmatig in bepaalde bedrijven geschiedt.

Wanneer men leest, dat slechts 10 pCt. van de arbeiders boven 45—50 jaren nog geschikt voor hun arbeid blijven, is het duidelijk, dat er aan de constitutie van de jeugd nog een en ander hapert.

Verschillende vragenlijsten voor leerling-onderzoek en verschillende tabellen o.a. van de morphologische en functioneele werkingen van de inwendige klieren, zijn bijgevoegd.

Een zaken-index ware het overigens goed verzorgde geheel ten goede gekomen.

W. R. H. KRANENBURG.

K. H. EYKMAN, *Pathologisch anatomisch onderzoek van darmen*. (Dissertatie voor de faculteit van Diergeneeskunde te Utrecht, October 1931). Uitg. H. J. PARIS, Amsterdam.

De resultaten van het onderzoek over den toestand der darmen na den dood zijn in dit proefschrift vastgelegd op een wijze, die het lezen ervan gemakkelijk maakt. De schrijver heeft op een eenvoudige en toch goed gestileerde wijze zijn boek geschreven. Het onderzoek leidde ertoe vergelijkingen te maken tusschen de in de leer- en handboeken verkondigde opvattingen over darmcatarrh en hetgeen door macroscopische en microscopische beschouwing aan de darmen gezien werd. Het blijkt wel uit dit werk, dat men met de diagnose „ontsteking van den darmwand” niet te vlug mag zijn, want de criteria daarvoor zijn nog niet voldoende vastgesteld. Trouwens, dat de clinische en anatomische begrippen over darmcatarrh elkander niet dekken, zal wel elken patholoog getroffen hebben. Door nauwkeurig histologisch onderzoek van darmdeelen van gezonde en zieke dieren toetste de schrijver de verschillende meeningen en hij komt tot de slotsom, dat functiestoornissen van den darm, die clinisch catarrh genoemd worden, stofwisselingsziekten zijn in den darm, zonder dat daarbij „ontsteking” van den darm noodig is.

Referent kan de lezing van deze dissertatie aan allen, die belang stellen in dit onderwerp, zeer aanbevelen.

E. C. VAN RIJSSEL.